

У К Р А Ї Н А

Пироговецький ліцей

Хмельницької районної ради Хмельницької області
вул. Центральна, 41/ас. Пирогівці, Хмельницький район, Хмельницька область,
31343 Тел.8-0382-625173 Код ЄДРПОУ 23563243

**Звіт директора Пироговецького ліцею
Хмельницької районної ради Хмельницької області
за 2018-2019 навчальний рік**

У своїй діяльності протягом звітного періоду, як директор ліцею, я керувалася посадовими обов'язками, Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, Статутом ліцею, Правилами внутрішнього трудового розпорядку та іншими чинними нормативно-правовими документами в галузі освіти у цілому та загальної середньої освіти зокрема.

В основу вибору стратегічних напрямів розвитку ліцею покладена ідея взаємодії між закладом загальної середньої освіти та зовнішнім середовищем. Узгодження інтересів і запитів обох сторін, максимальне залучення всіх сфер життя до вирішення завдань освіти, врахування європейських цінностей сучасної освіти - наші стратегії:

- стабільне функціонування закладу освіти та якісне надання освітніх послуг;
- забезпечення наступності навчального змісту та вимог між дошкільною й початковою, між початковою й основною, між основною та старшою школами;
- посилення інтелектуально-кадрового потенціалу як важливого ресурсу інноваційного розвитку шкільної освіти;
- кадрова та ресурсна підготовка учителів, учнів до нових вимог оцінювання якості освіти в умовах переходу до незалежного зовнішнього тестування;
- освоєння проектно-цільового підходу для всіх суб'єктів освіти (учнів, педагогів, керівників);
- об'єднання внутрішніх ресурсів освіти та зовнішніх впливів на основі координації соціального, культурного та наукового потенціалу села;
- створення потужного інноваційного потенціалу освіти на основі сучасних тенденцій розвитку науки та з урахуванням особливостей школи;

- формування та запровадження нових механізмів фінансово-економічного та матеріально-технічного розвитку, встановлення прозорості у використанні фінансових і матеріальних ресурсів.

Головною метою на сучасному етапі навчання наш педагогічний колектив вважає допомогти кожній дитині досягти певних успіхів, реалізувати духовні, комунікативні, пізнавальні й творчі потреби. Тому співпраця вчителів школи, учнів, батьків і громадських структур спрямована на досягнення кожною дитиною значущих для неї особистісних і колективних успіхів.

Результати роботи закладу свідчать про те, що в нашій школі працюють досвідчені педагоги, які підтверджують високий статус нашого закладу в освітянському просторі району й рейтинг школи.

Зусилля педагогічного колективу були спрямовані на виконання головного завдання формування у школярів прагнення до навчання; готовність своєю навчальною, а потім і фаховою працею досягти власного соціального успіху і зробити внесок у громадську, державну справу.

Матеріально-технічна база школи задовільна й відповідає санітарним вимогам щодо експлуатації навчальних приміщень й надання освітніх послуг.

У 2018 році Рішенням сесії районної ради від 12 червня № 26 Пироговецька ЗОШ I-III ступенів реорганізована у Пироговецький ліцей, навчальний заклад став опорним та приєднав до себе Бахматовецьку та Пархомовецьку школи, які стали філіями ліцею.

Пироговецький ліцей та його філії є комунальною власністю Хмельницької районної ради Хмельницької області. Управління та фінансування ліцею здійснюється відділом освіти, культури, молоді та спорту Хмельницької РДА, якому делеговані відповідні повноваження. Будівля закладу освіти прийнята в експлуатацію 1964 року, проектна потужність будівлі розрахована на 400 учнів, загальна площа всіх приміщень – 2400 кв.м., земельна ділянка під будівлями та навколо закладу має площу 2,1 га.

Кадрове забезпечення

У 2018-2019 навчальному році штатними працівниками ліцею був забезпечений на 100%. Розстановка педагогів здійснюється відповідно до фахової освіти медпрацівників. При підборі нових кадрів враховуються фахова підготовка, особисті та колективні якості, працездатність, бажання самовдосконалюватися та інші характеристики. Час диктує все нові і нові вимоги до вчителя, перспектива в освіті така, що якщо вчитель не володітиме навичками роботи з комп'ютерною технікою та не використовуватиме їх в

роботі, то не зможе забезпечити повноцінний, ефективний, сучасний навчально-виховний процес.

Адже, сьогодні змінюються технології, по-новому розвивається суспільство, зараз ми не можемо точно знати, з якими викликами зустрінуться діти, що зараз навчаються у школі. Тому й важливо перейти від школи, яка напихає дітей знаннями, котрі дуже швидко застарівають, до школи, яка вчить знання використовувати. Нова українська школа — це школа для життя у XXI столітті.

Освітня реформа на сучасному етапі розглядає учня як особистість - інноватора, що володіє ключовими компетентностями. Це — особистість проінформована, обізнана у певних питаннях, має знання та досвід, вміє їх здобувати та використовувати для власних індивідуальних і професійних завдань. Важливо в нинішньому часі виховувати молодь на загальнолюдських цінностях, навчити її критично мислити, щоб захиститися від непотрібної та негативної інформації, переосмислювати все, до чого доторкається дитяча цікавість, з огляду на те, як це вплине на їх життя та здоров'я. Головним завданням ліцею є забезпечення високої якості освіти та відповідності її потребам особистості. Сучасному суспільству потрібна людина творча та ініціативна, готова і здатна відповідати за власний добробут, добробут усього суспільства, бути чинним громадянином України, мати позитивне ставлення до себе, інших учнів, педагогів, школи, навчання.

Кількісний та якісний склад педагогічного колективу

За педагогічним стажем:

До 3-х років – -

До 10 років – 5

До 20 років – 8

До 30 і більше років – 7

За віком:

20-30 років – 5

30-40 років – 7

40-50 років – 2

50-70 років – 6

За категоріями :

«Спеціаліст» -

II категорія – 4

I категорія – 4

Вища категорія – 12

За званнями:

Навчальна та методична робота

Методична робота у Пироговецькому ліцеї у 2018-/2019 навчальному році організовувалася згідно із вимогами Законів України "Про освіту", "Про загальну середню освіту", Положень "Про районний методичний кабінет", "Про загальноосвітній навчальний заклад", "Про методичне об'єднання вчителів", Рекомендацій щодо організації і проведення методичної роботи з педагогічними кадрами в системі післядипломної педагогічної освіти (лист Міністерства освіти і науки України від 03.07.2002 № 1/9-318), річного плану роботи ліцею, на основі вивчення результативності освітнього процесу та організації методичної роботи в ліцеї у 2018-2019 навчальному році, аналізу професійних потреб та інтересів педагогічних кадрів, рівня їхньої компетентності, з метою реалізації актуальних питань розвитку і вдосконалення професійної майстерності педагогів, підвищення їх інтелектуального, загальнокультурного рівня та рівня психологічної підготовки; вдосконалення організації навчання та виховання дітей; приведення професійної компетентності педагогічних працівників у відповідність із загальнодержавними стандартами на засадах наступності, перспективності та спадкоємності в роботі всіх освітніх ланок.

Методична робота з педагогічними працівниками спрямована на реалізацію науково-методичної проблеми закладу освіти «Формування креативного мислення учасників освітнього процесу через запровадження інноваційних технологій».

У ході роботи над проблемою, вирішувалися такі завдання:

- науково-методичний супровід забезпечення вимог Державних стандартів;
- удосконалення фахової майстерності і кваліфікації педагогічних кадрів, підвищення їх психолого-педагогічної компетентності;
- забезпечення психолого-педагогічного та науково-методичного супроводу освітнього процесу;
- підвищення якості знань учнів засобами сучасних форм і методів роботи;
- організація роботи з обдарованими дітьми через діяльність, курсів за вибором, МАН, підготовку та проведення олімпіад, участі у різноманітних конкурсах, турнірах, змаганнях;

- підвищення теоретичної, науково-методичної та фахової підготовки педагогічних працівників шляхом диференційованого підходу до організації внутрішньокільної методичної роботи;
- мотивація педагогів до використання сучасних підходів в організації навчально-виховної роботи, спрямованих на формування життєвих і предметних компетентностей;
- удосконалення психолого-педагогічної освіти вчителів;
- поширення педагогічного досвіду працівників закладу освіти шляхом публікацій матеріалів на освітніх сайтах;
- забезпечення змістовного наповнення веб-сайту ліцею та створення власних інтернет-ресурсів;
- підвищення рівня методологічної підготовки педагогічних кадрів, перенесення акценту з інформаційних на інтерактивні аспекти навчання;
- сприяння виробленню в учителів умінь і навичок удосконалення самоосвітньої діяльності;
- робота над удосконаленням сучасного уроку;
- професійне становлення молодих учителів тощо.

У ліцеї вироблена система навчально-методичної діяльності, спрямованої на реалізацію освітнього кредо: через співпрацю педагога та учня, високий рівень духовної культури спілкування – до пізнання навколишнього світу в усій його гармонії.

Методична робота закладу будується на діагностичній основі, має практичну спрямованість, відзначається як традиційними, так і нетрадиційними підходами, поєднанням індивідуальних, групових, колективних форм роботи з вчителями.

Тематика теоретичних та практичних занять із педагогічними працівниками, засідань шкільних методичних об'єднань підпорядкована методичній проблемі закладу. Ця система вдало поєднує різноманітні аспекти: організаційні, психолого-педагогічні, роботу з кадрами, роботу з учнями та їхніми батьками, зміцнення матеріально-технічної бази, стимулювання педагогів та учнів до самовдосконалення та самореалізації.

Для забезпечення демократичного керівництва методичною роботою в закладі діє методична рада, до складу якої увійшли адміністрація навчального закладу та педагоги – представники різних шкільних методичних об'єднань. Протягом 2018-2019 н.р. проведені засідання на яких, обговорено різні питання, серед яких питання організаційного, інструктивно-навчального, методичного спрямування. Заслуговують на увагу розглянуті питання, спрямовані на удосконалення рівня успішності учнів та підготовку закладу до реалізації Концепції «Нова українська школа»

У 2018-2019 н.р. продовжено роботу над реалізацією науково-методичної проблеми, в ході якого реалізовано ряд практичних заходів, спрямованих на її практичне дослідження: оформлено довідниково-інформаційний методичний куточок з проблеми у методкабінеті ліцею; забезпечено організацію роботи постійно діючого психолого-педагогічного консульт-пункту; педагогічними працівниками проведено серію відкритих уроків та виховних заходів з метою демонстрації тісного тандему в спільній діяльності учасників освітнього процесу; серію лекцій для учителів з окремих аспектів проблеми; тренінги, тематичні педради, загальношкільні та класні батьківські збори та лекторії.

Так, протягом 2018-2019 н.р. проведено педагогами ліцею відкриті уроки та виховні заходи за участю батьків.

Значну роль в організації шкільної методичної роботи відіграє педагогічна рада, на засіданнях якої розглядаються питання ефективності викладання предметів, виховної роботи, впровадження перспективного педагогічного досвіду.

У ліцеї сформовано і діє шкільне методичне об'єднання класних керівників 1-11 класів (керівник Стрельбицька І.В.), 3 предметних методичних об'єднань: суспільно-гуманітарних дисциплін (Тижнева С.С.), вчителів природничо-математичного циклу (Грицишена Г.Д.) та вчителів початкових класів (Сімчук Л.М.)

У визначений термін, до 01 жовтня 2018 року, керівниками методоб'єднань оформлено відповідні папки, де наявні аналіз роботи за минулий навчальний рік, плани роботи на поточний рік, плани тематичних заходів, зберігаються доповіді та виступи членів методичних об'єднань, тематичні розробки, дидактичні матеріали, систематично відбуваються засідання, їх проведення оформлюються протокольно.

Слід зазначити, що теми, обрані МО для опрацювання, є актуальними, сформовані у відповідності до основної сучасної педагогічної концепції, витікають із загальної проблемної теми ліцею і є цілісними (тобто кожна тема об'єднує як навчальну, так і виховну роботу в межах циклу предметів).

Індивідуальні теми педагогів споріднені із науково-методичною проблемою ліцею, витікають із проблемної теми ШМО і спрямовані на вирішення проблем модернізації освіти у більш вузькому значенні. Предметом поглибленого вивчення є і нові педагогічні ідеї, і питання оптимізації навчального матеріалу в рамках «Нової української школи», і перспективний педагогічний досвід, і інші напрямки в галузі «Освіта», спрямовані на створення сприятливого середовища для всіх суб'єктів освітнього процесу.

Згідно з річним планом роботи ліцею на 2018-2019 н.р., з метою поглиблення знань з проблем навчання та виховання, обміну досвідом, розвитку ініціативи та творчості педагогів, пропаганди активного способу життя закладу у школі проведено предметні тижні фізичної культури, трудового навчання та образотворчого мистецтва, мистецтва, української мови та літератури, зарубіжної літератури, хімії та біології, історії, математики, фізики та інформатики, англійської мови, початкових класів.

Протягом 2018-2019 н.р. належна увага з боку адміністрації ліцею приділялась росту педагогічної майстерності вчителів через самоосвітню діяльність, курсову перепідготовку та атестацію педагогічних працівників.

Відповідно до плану пройшли курсову перепідготовку педагоги: Жубинська М.В., Кучерява О.П., Сімчук О.М., Кузюк Н.О, Яровик А.А, Сівакова О.Г., Гонтар Н.В., Бродюк М. М.

У 2018-2019 навчальному році проатестовано Войтюк Л.В. директор та вчитель української мови Пироговецького ліцею на підтвердження раніше присвоєній « спеціаліст вищої категорії» та звання «старший учитель» , Стрельбицька І.В. вчитель англійської мови Пироговецького ліцею, на встановлення «спеціаліст вищої категорії»; **по Пархомовецькій філії** проатестовано Савчук Г.Д. на підтвердження раніше присвоєній «спеціаліст вищої категорії» та «старший учитель», Бондар М.С. вчитель історії Пархомовецької філії, на підтвердження раніше присвоєній «спеціаліст вищої категорії» та встановлення педагогічного звання «старший учитель», Волошин К.С. вчитель української мови Пархомовецької філії, на підтвердження раніше присвоєній «спеціаліст вищої категорії» та звання «старший учитель», Данілкова Н.І. вчитель англійської мови Пархомовецької філії, на підтвердження раніше присвоєній «спеціаліст вищої категорії» та звання «старший учитель»; у Пироговецькому дошкільному закладі «Білочка» проатестовано Кутей О.С. вихователя молодшої групи, на встановлення «спеціаліст другої категорії».

Протягом I семестру 2018/2019 н.р. адміністрацією Пироговецького ліцею відвідано 20 уроків і заходи вчителів, що атестуються. Крім того, даними педагогами проведено відкриті уроки і позакласні заходи.

Важливою складовою методичної роботи у Пироговецькому ліцеї є робота з обдарованими учнями, яка відобразилася у результативності участі школярів **в учнівських олімпіадах, предметних конкурсах, які проводилися протягом 2018-2019 н.р.:**

- Бородіна Вікторія (8кл) - II місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з хімії (вчитель Кучерявий В.В.);
- Бородіна Вікторія (8 кл) - III місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з фізики (вчитель Бродюк М.М.);
- Бородіна Вікторія (8 кл) - III місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з біології (вчитель Кучерявий В.В.);
- Бородіна Вікторія (8 кл) - III місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури (вчитель Войтюк Л.В.);

- Гетманюк Анастасія (9 кл) - II місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з трудового навчання (вчитель Бродюк М.М.)
- Дорошак Марина (11 кл) - I місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з трудового навчання (вчитель Бродюк М.М.)
- Думанська Наталія (6 кл) - III місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з математики (вчитель Галачинська Т.О.);
- Марценюк Максим (11 кл) - II місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з правознавства (вчитель Сімчук О.М.);
- Марценюк Максим (11 кл) - III місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з історії (вчитель Сімчук О.М.);
- Пасічник Олег (10 кл) - II місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з правознавства (вчитель Сімчук О.М.);
- Пасічник Олег (10 кл) - III місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з географії (вчитель Гаврішко Ю.М.);
- Пасічник Олег (10 кл) - I місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з біології (вчитель Кучерявий В.В.);
- Пипик Максим (9 кл) - II місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з правознавства (вчитель Сімчук О.М.);
- Пипик Максим (9 кл) - III місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з історії (вчитель Сімчук О.М.);
- Пипик Максим (9 кл) - III місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з біології (вчитель Кучерявий В.В.);
- Сінкевич Діана (5 кл) - II місце у мовно-літературному конкурсі учнівської творчості ім. Т. Шевченка (вчитель Тижнева С.С.);
- Бородіна Вікторія (8 кл) - III місце у мовно-літературному конкурсі учнівської творчості ім. Т. Шевченка (вчитель Войтюк Л.В.)
- Пипик Максим (9 кл) - I місце у мовно-літературному конкурсі учнівської творчості ім. Т. Шевченка (вчитель Тижнева С.С.);
- Сінкевич Діана (5 кл) - III місце у XIX Міжнародному конкурсі з української мови ім. П. Яцика (вчитель Тижнева С.С.).

ДПА учнів 4-х класіву 2018/2019 навчальному році

Пироговецький ліцей:

№	Навчальний предмет	Кількість учнів 4 класів	Складал и ДПА	Рівень навчальних досягнень учнів			
				початковий 1-3 бала	середній 4-6 балів	достатній 7-9 балів	високий 10-12 балів
1	Українська мова	12	12	0	3	6	3

2	Математика	12	12	0	1	5	6
---	------------	----	----	---	---	---	---

Пархомовецька філія Пироговецького ліцею:

№	Навчальний предмет	Кількість учнів 4 класів	Складал и ДПА	Рівень навчальних досягнень учнів			
				початковий 1-3 бала	середній 4-6 балів	достатній 7-9 балів	високий 10-12 балів
1	Українська мова	12	12	2	4	2	4
2	Математика	12	12	1	3	3	5

Бахматовецька філія Пироговецького ліцею:

№	Навчальний предмет	Кількість учнів 4 класів	Складал и ДПА	Рівень навчальних досягнень учнів			
				початковий 1-3 бала	середній 4-6 балів	достатній 7-9 балів	високий 10-12 балів
1	Українська мова	2	2	-	2	-	-
2	Математика	2	2	-	2	-	-

Результати ДПА учнів 9 класу

ПИРОГОВЕЦЬКИЙ ЛІЦЕЙ

Навчальний предмет (усі предмети інваріантної)	Загальна кількість учнів	Кількість учнів, які звільнені від	Кількість учнів, які склали ДПА	Рівень навчальних досягнень учнів(кількісні показники)			
				початковий	середній	достатній	високий

<i>складової робочих навчальних планів)</i>	9-х класів	проход ження ДПА	(зараховано згідно з наказом)				
Українська мова	19	-	19	-	11	4	3
Математика	19	-	19	-	5	13	1
Географія	19	-	19	-	5	12	2

ПАРХОМОВЕЦЬКА ФІЛІЯ ПИРОГОВЕЦЬКИЙ ЛІЦЕЙ

Навчальний предмет <i>(усі предмети інваріантної складової робочих навчальних планів)</i>	Загаль на кіль кість учнів 9-х класів	Кількість учнів, які звільнені від проход ження ДПА	Кількість учнів, які складали ДПА (зараховано згідно з наказом)	Рівень навчальних досягнень учнів(кількісні показники)			
				початковий	середній	достатній	високий
Українська мова	8	-	8	-	5	2	1
Математика	8	-	8	-	3	5	-
Біологія	8	-	8	-	5	3	-

Учні 4-го та 9-го класів підтвердили річні оцінки.

Допрофільна і профільна підготовка. Відповідно до чинного законодавства здійснювалася допрофільна підготовка учнів 8-9-х класів та профільне навчання учнів 10-11-х класів (історичний профіль – 10 клас). З метою забезпечення потреб учнів, враховуючи моніторингові дослідження, анкетування, в школі запроваджувалися курси за вибором, факультативи, спецкурси.

У школі здійснюється проведення профорієнтаційної роботи з учнями; участь у Днях відкритих дверей навчальних закладів Хмельниччини, проводиться роз'яснювальна робота з батьками, учнями щодо організації профільного навчання, допрофільної підготовки, формування шкільної мережі.

Виходячи із аналізу методичної та навчальної роботи школи, необхідно спрямувати роботу у 2019-2020н.р. на вирішення таких завдань:

підвищення якості знань учнів з базових предметів навчального плану;

організація науково-дослідницької роботи учнів;

удосконалення психолого-педагогічної освіти вчителів;

організація роботи психолого-педагогічного семінару для вчителів з метою підвищення рівня професійної майстерності;

забезпечення ефективної роботи методичного кабінету школи, методичних об'єднань»;

систематично працювати над підвищенням рівня методичної роботи в школі.

Організувати роботу з обдарованими дітьми відповідно до завдань, визначених у програмі роботи з обдарованими учнями.

Спланувати методичні заходи з педагогічними кадрами школи на 2019-2020н.р. з урахуванням позитивного досвіду минулих навчальних років та попередження недоліків, допущених у роботі.

Систематично працювати над підвищенням рівня самоосвіти.

Удосконалювати рівень підготовки узагальнених матеріалів з досвіду роботи.

Працювати над впровадженням інноваційних методик з метою підвищення результативності навчально-виховного процесу.

Ширше залучати до публікацій усіх педагогів з вищою категорією та званнями.

Постійно аналізувати результативність методичних заходів.

Виховна та позакласна робота

Виховання – найбільш важлива і найбільш суперечлива сфера педагогічної діяльності на сучасному етапі. Завданням виховання є створення необхідних умов, за яких може розвинутиися активний громадянин сучасного суспільства, що добре знає себе, вміє правильно використовувати власний потенціал, здатний створити ситуацію успіху, розробити й реалізувати власний життєвий проект.

Основною метою виховної діяльності є створення оптимального соціально-культурного мікроклімату в закладі, який би сприяв творчому саморозкриттю, саморозвитку, дозволяв би учням легко освоїтись у своєму

виховному просторі, спонукав би їх до діяльності, яка б дозволяла їм вступати в реальні відносини з оточуючим світом.

Основними завданнями виховної роботи були:

- гуманізація виховного процесу, що виражається у створенні умов для всебічного розвитку особистості;
- національно-патріотичне виховання;
- підтримка та укріплення шкільних традицій.

Виховна робота в ліцеї проводиться за такими орієнтирами:

- ціннісне ставлення до себе;
- ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей;
- ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави;
- ціннісне ставлення до праці;
- ціннісне ставлення до природи;
- ціннісне ставлення до культури і мистецтва.

Пріоритетними були наступні напрямки виховної роботи: ціннісне ставлення особистості до сім'ї, родини, людей; ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави, виховання справжнього громадянина-патріота.

В межах цих орієнтирів проводилися шкільні свята і виховні заходи :

День Соборності України;

День пам'яті Героїв Крут;

День безпечного інтернету;

Свято до Дня Св.Валентина;

День Героїв Небесної Сотні;

Міжнародний день рідної мови;

Свято «Жінка — берегиня роду людського», присвяченого

Міжнародному жіночому дню 8 березня;

День пам'яті Чорнобильської трагедії;

Проведення акції «Молодь за здоровий спосіб життя».

Лінійка реквієм до Дня Перемоги;

День Європи;

День вишиванки;

Свято останнього дзвоника;

Свято вручення атестатів випускникам.

Значна увага приділялася й попередженню дитячого травматизму, профілактиці правопорушень, злочинності, алкоголізму, наркоманії, тютюнопалінню. Позитивним результатом роботи є те, що на внутрішкільному обліку та на обліку у ВКМСД учні нашої школи не перебувають.

Дротягом року учні Пироговецького ліцею активно приймали участь у позакласній діяльності. З концертною програмою було відвіданно «Бахматовецький будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів», підчас концертної програми було вручено сувеніри, які діти виготовили власноруч. До дня Пам'яті та примирення учні взяли участь у лінійці «Реквієм» у с.Пирогівці та с.Бахматівці. У квітні місяці відбувся районний

етап огляду художньої самодіяльності, де були відзначені вихованці нашого ліцею, а саме: хоровий колектив «Дзвіночки», танцювальний колектив «Калина», Войткова Каріна, Дорошак Марина, Новіцька Яна та Дубова Валерія.

Також у II семестрі була продовжена робота по:

- формуванню правової культури, прищепленню поваги до прав і свобод людини і громадянина, Конституції, державних символів, виховання правової свідомості;
- створенню сприятливих умов для співробітництва вчителів, учнів та їх батьків, як необхідної умови запобігання відхилень у поведінці учнів; для розвитку інноваційної особистості та творчої самореалізації кожного учня;
- формуванню позитивних загальнолюдських цінностей.

Важливим аспектом самоорганізації дитини є учнівське самоврядування, що є універсальною формою організаторської діяльності, яку можна вважати способом організації життя шкільного колективу та чинником творчої самореалізації особистості.

Через залучення учнів до діяльності учнівського самоврядування відбувається підготовка майбутніх активних громадян держави.

Учнівське самоврядування Пироговецького ліцею здійснюється через роботу дитячої організації «Президентська республіка», яка має на меті виховання творчої, соціально - активної особистості, здатної до саморозвитку й самореалізації.

На початку 2018-2019 навчального року відбулися чергові вибори Голови Ради учнівського самоврядування. Їм передували дебати трьох кандидатів на цю посаду, що сприяло демократичному вибору.

Головою Ради учнівського самоврядування став учениць 10 класу – Пасічник Олег.

Протягом навчального року були проведені засідання Ради учнівського самоврядування, на яких вирішувались питання підготовки до свят, зовнішнього вигляду учнів школи, залучення учнів школи до активного учнівського життя та питання, безпосередньо пов'язані з роботою комісій. В цілому роботу Ради учнівського самоврядування у 2018-2019 році можна визнати доброю.

Однак, в роботі органів учнівського самоврядування слід проявляти більшу ініціативність під час організації та проведення загальношкільних свят, активніше долучатися до різноманітних заходів, які проводять в школі. Тому, плануючи роботу органів учнівського самоврядування на 2019- 2020 навчальний рік, необхідно звернути увагу :

- провести звітно-виборчі збори правління органів учнівського самоврядування (учнівська рада);
- активніше залучати учнів до проведення всіх загальношкільних заходів;
- провести по класах анкетування, щодо зайнятості учнів у гуртках та факультативах (навчальна комісія);
- продовжувати роботу у районній школі лідерів;

- залучати учнів до проведення тематичних лінійок, добродійних акцій; здійснювати рейди щодо стану готовності учнів до уроків, стану збереження шкільного майна, підручників;

Правове виховання сприяло формуванню у здобувачів освіти моральних почуттів, які регулювали б їхню поведінку: почуття законності обраної мети, правомірності шляхів і засобів їх реалізації, справедливості, відповідальності. Завдяки правовихованню в дітей та молоді мають вироблятися навички і звички високоморальної поведінки. І нарешті, завданням правовиховання, яке визначає характер всієї виховної роботи, є забезпечення подолання окремими учнями шкідливих навичок і звичок, що сформувалися внаслідок помилок і недоліків виховання. Правоосвітня та правовиховна робота в закладі у 2018-2019 навчальному році здійснювалась згідно із річним планом виховної роботи через систему заходів, які реалізовувались адміністрацією закладу, класними керівниками, вчителями-предметниками, педагогом-організатором, соціально-психологічною службою, учнівським самоврядуванням. Для налагодження ефективної та результативної роботи щодо забезпечення у ліцеї правового виховання було видано ряд організаційних наказів. Питання, що стосуються правового виховання учнів розглядались на нарадах при директорові та заступникові. З метою активізації превентивної роботи спрямованої на збереження і розвиток умов, що сприяють здоров'ю, збереженню життя учнів і на попередження несприятливого впливу на них факторів соціального середовища діяла створена комісія профілактики правопорушень. Класними керівниками та адміністрацією ліцею проводилася постійна індивідуальна робота з учнями, що потребують особливої педагогічної уваги. У школі ведеться «Журнал обліку пропусків занять учнями школи», записи до якого вносить черговий адміністратор після 1уроку. Класні керівники вносять дані до класного журналу на сторінку «Облік відвідування (пропусків занять)» та виявляють причину відсутності учнів на заняттях. В основу процесу навчання і виховання покладено увагу, любов до дитини, бажання творити добро, небайдужість, а це забезпечує відносини партнерства, повагу до особистості дитини, уміння її зрозуміти, сприйняти як особистість з усіма її позитивними і негативними рисами. Уся робота сприяє розширенню правових знань учнів, формує вміння застосовувати їх в повсякденному житті. Завдяки цьому впродовж навчального року на внутрішшкільному обліку не знаходилося жодного учня. Система правовиховної роботи, яка склалася у ліцеї, дає змогу зробити висновок, що певних результатів у правовому вихованні досягнуто.

З метою забезпечення безпеки життєдіяльності учнів, керуючись відповідною нормативною базою, в ліцеї була організована робота з безпеки життєдіяльності. Своєчасно було складено необхідні акти-дозволи на проведення занять у кабінетах та майстернях. У вересні класними керівниками з усіма учнями ліцею проведено вступний інструктаж із безпеки життєдіяльності, протягом навчального року проводилися первинні інструктажі з техніки безпеки та з безпеки життєдіяльності перед виконанням лабораторних, практичних робіт, під час роботи в майстерні, на заняттях з

трудового навчання та фізкультури. Перед виконанням специфічних видів робіт обов'язково проводився цільовий інструктаж. Перед початком навчального року всі учні ліцею пройшли медичний огляд. Своєчасно і якісно була проведена підготовка школи до роботи в новому навчальному році та до зими. Упродовж року були проведені профілактичні заходи щодо попередження дитячого травматизму. Перед початком усіх канікул класні керівники проводили інструктажі і бесіди з безпеки життєдіяльності під час канікул. У жовтні та квітні було проведено Тиждень знань з основ безпеки життєдіяльності, у квітні проведено День ЦЗ. На уроках «Основи здоров'я» відпрацьовано дії в умовах виникнення надзвичайних ситуацій і надання першої допомоги травмованим та потерпілим. Класні керівники провели всі заплановані бесіди та заняття з дітьми по вивченню правил дорожнього руху, правил пожежної безпеки, правил користування природним газом, правил поведінки в громадських місцях та на воді. На класних батьківських зборах проводилась роз'яснювальна робота з батьками щодо збереження здоров'я дітей. Упродовж року проводились заняття з евакуації учнів та відпрацювання дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Всебічне і глибоке засвоєння учнями культурно-історичного шляху розвитку українського народу, народознавчий підхід у вихованні, сприяють вихованню в учнів почуття національної свідомості, допомагають дітям почувати себе українцями, величною нацією. Творчий підхід до організації та підготовки свят, вшанування та пам'ять про наше минуле, спогади різних поколінь, емоційне виконання творів та пісень учасниками заходів сприяли ефективності та патріотичній піднесеності всіх учасників, піднесли почуття гордості за своїх односельчан, за славне минуле нашого народу та надихали на нові звершення для світлого майбутнього кожного.

Школа — це життєвий простір дитини; тут вона не просто готується до життя, а живе. Тому виховна робота в нашій школі спланована так, щоб сприяти становленню особистості як творця і проектувальника життя, гармонізації та гуманізації стосунків між учнями і педагогами, школою і родиною, керуючись ідеями демократичного діалогу між поколіннями.

Організація харчування

Важливою складовою збереження здоров'я дітей є збалансоване харчування. У режимі роботи школи велике значення надається організації раціонального збалансованого харчування.

У школі з 01.09.2018 р. було організовано харчування для учнів ліцею, у тому числі для 60 учнів 1-4 класів та 10 учнів пільгових категорій.

Вартість харчування відповідно до рішення сесії Хмельницької районної ради за рахунок коштів бюджету для учнів загальноосвітніх навчальних закладів з 01.01.19 становить 15.00 грн.

У шкільній їдальні наявні усі необхідні журнали (відповідно до організаційно-методичних вказівок з організації харчування).

Раціональне харчування учнів організоване на основі циклічного перспективного меню, яке погоджується Управлінням Держпродспоживслужбою у Хмельницькому районі.

Їжа в їдальні завжди доброякісна, має привабливий вигляд і гарні смакові якості, щоденно перевіряється, робиться запис у «Журналі бракеражу готової продукції», відбираються добові проби.

На особливому контролі у адміністрації перебуває питання виконання норм харчування.

Налагоджено контроль за дотриманням на харчоблоці санітарних вимог щодо обладнання, прибирання, миття посуду, видачі готової їжі. Їдальня в належній кількості забезпечена миючими та дезінфікуючими засобами, проводиться щоденне прибирання з дезінфекцією та генеральне прибирання відповідно до санітарних правил та вимог, посуд миється із застосуванням дозволених миючих засобів.

Питання організації харчування періодично заслуховується на загальношкільних батьківських зборах, засіданнях ради школи, нарадах при директоріві.

Батьки учнів добре поінформовані з питань організації харчування, якості їжі та санітарного стану в їдальні.

У школі оформлено постійно діючий інформаційний стенд для батьків та учнів, який містить щоденне меню з переліком страв, графіки роботи шкільної їдальні, харчування учнів у шкільній їдальні, чергування вчителів у їдальні під час прийому їжі дітьми.

У 2019/2020 навчальному році необхідно:

- продовжити роз'яснювальну роботу серед учнів та батьків щодо значення та ролі гарячого харчування на організм дитини;
- продовжити роботу щодо організації харчування учнів у ліцеї;
- виконання нормативності щодо організації харчування.

Згідно з декларацією прав дитини, Конвенцією про права дитини, Сімейним кодексом України, Законом України від 28.02.1991 №796 «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», Указом Президента України від 21.01.2001 №42/2001 «Про додаткові заходи щодо посилення **соціального захисту** багатодітних і неповних сімей», на підставі соціальних паспортів класів у школі створено банк даних на дітей пільгових категорій, який протягом навчального року змінюється і поновлюється залежно від кількісного складу учнів кожної категорії.

Для координації роботи з дітьми пільгового контингенту, захисту їхніх прав та інтересів призначено громадського інспектора з охорони дитинства. З метою висвітлення їхніх прав та обов'язків, підготовки до життя класні

керівники згідно з планами виховної роботи проводять заходи для таких дітей.

У 2019/2020 навчальному році необхідно продовжувати роботу з виконання законодавства України із соціального захисту учнів пільгових категорій.

Медичне обслуговування співробітників школи та учнів здійснюється медичною сестрою та лікарями Пироговецького ФАПУ. Медична сестра ліцею здійснює контроль за зовнішнім виглядом учнів, станом їхнього здоров'я, виконання правил особистої гігієни, здійснює огляд всіх учнів після канікул на педикульоз, шкірні захворювання.

З учнями школи проводять бесіди, анкетування, диктанти з профілактики грипу, вірусного гепатиту, туберкульозу, особистої санітарії та гігієни. Медична сестра систематично виступає на виховних годинах, батьківських зборах.

У 2019/2020 навчальному році необхідно:

продовжити роботу щодо здійснення контролю за медичним обслуговуванням учнів;

- продовжити проведення просвітницької роботи, серед учнів, батьків щодо здорового способу життя, медичного обслуговування учнів у школі;

- оформити листи здоров'я на початок навчального року та вносити зміни після профілактичного медичного огляду;

- проводити фізкультхвилинку, загальнорозвиваючі вправи на уроках для профілактики захворюваності учнів;

- продовжити роботу щодо створення умов у навчальному закладі для проходження медогляду учнів, проводити роз'яснювальну роботу з батьками щодо необхідності контролю за реальним станом здоров'я, співпраці із шкільною психологічною службою щодо формування навичок здорового способу життя.

Складовою збереження і відновлення здоров'я школярів є залучення їх до змістовного літнього відпочинку та оздоровлення. Для дітей пільгових категорій із районного та обласного бюджетів було виділено 8 путівок до різних санаторних закладів.

Організація інклюзивного навчання

У 2018 – 2019 н.р. у Пироговецькому ліцеї було організовано інклюзивне навчання у 5 класі, де навчається 1 дитина з особливими потребами.

На початку навчального року було укладено угоду про співпрацю та затверджено план спільних заходів між Пироговецьким ліцеєм та командою супроводу. Співпраця ліцею та інклюзивного центру дала можливість планувати інклюзивну освіту.

Було внесено зміни до статуту закладу, де прописано, що ліцей може відкривати класи з інклюзивним навчанням за запитом населення та

рекомендаціями обласної психолого-медико-педагогічної консультації. Введено в штатний розпис школи посаду «асистент учителя» з метою супроводу дітей. Асистент вчителя Жубинська М. В. допомагала в організації навчально-виховного процесу в класі, була присутня на уроках, ретельно спостерігала за дітьми, фіксувала результати в журналі спостережень (навчальна діяльність учнів та емоційно-психологічний стан протягом кожного уроку щодня), складала рекомендації батькам, надавала допомогу учениці з особливими освітніми потребами в організації навчальної діяльності, сприяла формуванню саморегуляції та самоконтролю учениці.

Забезпечено командний підхід до організації навчально-виховного процесу для дитини (співпраця учителів, батьків, фахівців: психолога, логопеда, реабілітолога, медичного працівника). Фахівці взяли участь у складанні розгорнутої психолого-педагогічної характеристики на дитину та її індивідуального плану розвитку, у підготовці документів для розгляду на засіданнях психолого-медико-педагогічних консультацій, у розробці індивідуального плану корекційно-розвиткової роботи.

На нарадах при директорові було розглянуто питання:

- організація навчально – виховного процесу у 5 класі. Адаптація учениці до навчання в середній школі (жовтень, 2018);
- про організацію інклюзивної освіти у школі (січень, 2019).

В процесі підготовки до уроку в класі інклюзії вчитель складала план-конспект уроку, в якому адаптувала навчальний матеріал відповідно до можливостей учениці, застосовувала специфічні форми і методи навчання: використання роздаткового матеріалу, планувала індивідуальну роботу, створювала ситуацію успіху. Оцінювання навчальних досягнень учениці з особливими освітніми потребами здійснювалося за критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Протягом року здійснювався психологічний супровід інклюзивного навчання. Психологом школи Єфіменко Т. А. проведено тестування дитини на етапі організації психолого-педагогічної підтримки в період адаптації до навчання у середній школі. Психологічний супровід учениці 5 класу Бойко Лілії Олегівни здійснювався за такими напрямками діяльності, як психодіагностична, корекційно-розвивальна та профілактично-консультаційна робота з дитиною, консультаційна робота з іншими учасниками навчально-виховного процесу.

Психодіагностична робота спрямована на виявлення особливостей пізнавальної, емоційно-вольової та мотиваційної сфер дитини для розробки відповідної програми психолого-педагогічного супроводу та соціально-психологічної адаптації дитини до нових умов шкільного середовища.

В ході діагностичного обстеження виявлені особливості пізнавальної, емоційно-вольової та мотиваційної сфери дали можливість виокремити коло основних проблем, на які були спрямована основна увага корекційно-розвивальної роботи, а саме: розвиток мисленнєвих операцій, словесно-

логічного мислення, навчання дитини навичкам ефективної взаємодії з оточенням, способам поведінки в конфліктних ситуаціях, ознайомлення учениці з доступними методами врегулювання емоційного стану без шкоди для свого психічного здоров'я та збереження дружніх відносин з однокласниками та членами родини.

Результатами проведеної роботи за вище зазначеними напрямками стало усвідомлення дитиною ефективності конструктивних способів вирішення конфліктних ситуацій для збереження здорового психологічного мікроклімату як в школі, так і вдома; оволодіння дитиною методами психічної саморегуляції; вироблення образу власної особистості в майбутньому, що включає особистісну, міжособистісну. Лілія усвідомлює, що досягнення бажаного майбутнього можливе тільки за умов проживання в родині, оскільки там для неї створені відповідні духовні та матеріальні цінності.

Також учениця в ході профілактичних консультацій виявляла негативне ставлення до шкідливих звичок. Особливу цікавість в ході індивідуального спілкування проявляла до виконання завдань на самодіагностику власних особливостей характеру, темпераменту, емоційно-вольової сфери.

Пізнавальні процеси в навчальній сфері у дівчинки сформовані недостатньо, тому часто буває на уроках неуважна. З цієї причини на уроках дівчинці організовується допомога вчителя у вигляді навідних запитань, підказок, оскільки дитині досить важко дається вивчений матеріал на уроці. На заняттях педагогами створюються ситуації успіху, адже в учениці вони викликають позитивні емоції та підвищення впевненості.

Були організовані корекційно - розвивальні заняття з ученицею, яка знаходиться на інклюзивному навчанні, спрямовані на розвиток певних психічних функцій дитини – пам'яті, уваги, мислення, які забезпечують навчальну діяльність, а також на систему взаємин дитини з батьками, друзями, однолітками.

Шкільний психолог висвітлювала питання на педраді «Психолого-педагогічний супровід інклюзивного навчання», розроблені рекомендації для учителя щодо здійснення індивідуального підходу в навчанні та вихованні дітей.

Робота з батьками учениці, що знаходиться на інклюзивному навчанні, здійснювалась через індивідуальні та групові консультації, проведено тематичні батьківські збори «Що таке інклюзивне навчання?». Також на протязі року було здійснено психологічну підтримку батьків; підтримку впевненості батьків у можливостях їхньої дитини; формування в батьків адекватного ставлення до проблем дитини, психологічну підтримку вчителів; психологічну підтримку дитини.

Логопедом Крисюк Н. М. протягом року проведена індивідуальна корекційна робота з дитиною, що спрямовувалась на розумовий розвиток та розвиток мовлення (фонетико-фонематичної системи, словника, удосконалення граматичних навичок, зв'язного мовлення).

Заняття з фізреабілітологом, Кузюк Н. О., були направлені на гармонізацію психофізичного розвитку учнениці, корекція порушень і створення передумов соціальної адаптації дитини.

Також було організовано тісну співпрацю з ІРЦ з питання впровадження інклюзивної освіти, впроваджувались здоров'язберігаючі технології в навчально – виховний процес.

Співпраця з батьками.

Виховання учня в школі і сім'ї – щоденний нерозривний процес. Тому педагогічний колектив працює у тісній співпраці з батьківським колективом з метою створення найсприятливіших умов для самореалізації та розвитку школяра. Батьки є соціальним замовником школи, а тому беруть активну участь у навчально-виховному процесі. Вони є учасниками позакласних заходів, пов'язаних з професіями, світом захоплень, родинними святами. Чергові з числа батьків слідкують за порядком під час загальношкільних заходів, беруть шефство над підлітками, що знаходяться на внутрішкільному обліку. Класні керівники тісно співпрацюють з сім'ями своїх вихованців: відвідують дитину вдома, спілкуються з родиною. Свої спостереження заносять до щоденника психолого-педагогічних спостережень.

Однією з традиційних з форм роботи з батьками у школі є батьківські лекторії. Тематика лекцій підбирається з врахуванням вікових особливостей дітей. У проведенні лекторіїв бере участь адміністрація школи, шкільний психолог, запрошуються працівники центру зайнятості, районного відділу юстиції.

Фінансово-господарська робота

Найважливішою справою керівника є створення належних умов, забезпечення світлового, температурного режиму, санітарного стану, зміцнення та модернізація матеріально-технічної бази, тому ці питання знаходяться на особистому контролі.

На ліцей з бюджету було виділено кошти на здійснення оплати за комунальні послуги , за рахунок бюджетних асигнувань здійснюється виплата заробітної плати.

З метою збереження та зміцнення матеріально-технічної бази для покращення навчально-виховного процесу було здійснено ряд заходів по зміцненню матеріально-технічної бази школи за звітний період, залучено додаткових коштів.

Придбано матеріали для проведення поточного ремонту за рахунок бюджетних коштів та коштів спонсорів(фарби, шпаклівка, вапно, блоки,

цемент), перезарядка вогнегасників, курсова підготовка педагогів за кошти бюджету.

За рахунок коштів спонсорів була розширена зала шкільної їдальні (виконані всі необхідні роботи), залита підлога в бібліотеці.

Встановлено 86 енергозберігаючих вікон за кошти спів фінансування благодійного фонду «Ми поруч». Замінено дах, встановлена система оповіщення та пожежної сигналізації ,оновлена система опотлення (встановлена котельня на пелетах) за бюджетні кошти району, закуплено все необхідне обладнання згідно вимог для 1 класу НУШ(меблі, дидактика, мультимедія, іт.д.) за бюджетні кошти та 65 тисяч на НУШ було виділено з бюджету сільської ради, також 8 тис. гр. для НУШ було виділено благодійним фондом «Ми поруч».

Сьогодні продовжуються ремонтні роботи освітнього закладу : утеплення та обробка вікон, на які виділені кошти із районного бюджету.

З обласного бюджету було виділено 1 млн. гривень для закупівлі 4 кабінетів природничо-математичного циклу.

Інтернет (забезпечення оплати щомісячної). Проведено заміри опору ізоляції електрообладнання за бюджетні кошти району. Протягом року були різні господарські витрати за кошти спонсорів.

ДПДГ «Зоря» виділили для обдарованих учнів на подарунки та гранди за успіхи у навчально- виховній роботі 20 тисяч гривень.

Щорічно учням освітнього закладу ДПДГ «Зоря» та благодійний фонд «Ми поруч» дарують новорічні подарунки на День святого Миколая та Новий рік.

Таким чином, завдяки спільним зусиллям відділу освіти,культури, молоді та спорту Хмельницької РДА, адміністрацій Хмельницької районної ради та Хмельницької РДА, педагогічного колективу, учнів, батьківської громадськості, приватних підприємців, благодійного фонду, ДПДГ «Зоря» забезпечено сталий розвиток ліцею, ліцей оновлюється, оновлюється матеріально-технічна база та розвивається.

Управлінська діяльність

Управління школою здійснюється згідно річного плану роботи ліцею, плану внутрішкільного контролю та календарних планів вчителів-предметників і планів виховної роботи класних керівників. Така система планування, що відпрацьована у школі і заснована на взаємодії всіх ланок, підрозділів та учасників навчально-виховного процесу, забезпечує координацію їх діяльності, єдність вимог, контролю та взаємоконтролю в процесі роботи, сприяє досягненню ефективності та вдосконаленню навчально-виховного процесу й забезпечує планомірний розвиток школи.

У Пироговецькому ліцеї в наявності усі нормативно-правові документи, що регламентують діяльність загальноосвітнього навчального закладу. Завдяки підключенню до мережі Інтернет стало можливим користуватися

матеріалами сайтів Міністерства освіти і науки України, головного управління освіти, сайтами обласних інститутів післядипломної освіти, налагоджена електронна пошта з відділом освіти, культури, молоді та спорту Хмельницької РДА, що дає можливість оперативно й мобільно користуватися достовірною інформацією вчителям і адміністрації ліцею, вчасно знайомитися з новими документами та, навіть, їх проектами.

Реалізувати заплановані заходи, забезпечити комплексний підхід до управління навчально-виховним процесом можливо за умови правильної організації учительського й учнівського колективів на виконання поставлених завдань, постійного контролю за всіма напрямками діяльності школи.

Контроль - це важлива, складна та об'єктивно необхідна функція управління. В ліцеї ефективність здійснення контролю зумовлює якість реальних і подальше прогнозування бажаних показників розвитку закладу освіти, його навчально-виховного процесу та діяльності всього шкільного колективу. Контроль дозволяє тримати в полі зору управління найважливіші питання ліцею, своєчасно реагувати на відхилення від норми та на негативні явища, знаходити невикористані резерви, підтримувати оптимально трудову атмосферу в колективі. В ліцеї адміністрацією використовується багато різних форм контролю за станом навчально-виховного процесу і, в першу чергу, таких традиційних як вивчення викладання стану предметів та виконання навчальних планів та програм, перевірка класних журналів, щоденників поведінки, проведення нарад, педрад, лекторіїв, круглих столів тощо. Під час здійснення внутрішньшкільного контролю за рівнем викладання навчальних предметів заступником директора ліцею використовуються діагностичні картки аналізу та вивчення стану викладання предметів з використанням комп'ютера. Аналіз результатів внутрішньшкільного контролю знаходить відображення у рішеннях педагогічної ради школи, відповідних наказах. Крім контролю за рівнем знань та навчальних досягнень учнів проводяться систематичні дослідження стану відвідування занять та стану навчальної дисципліни. За результатами моніторингу адміністрація школи приймає певні управлінські рішення щодо конкретних учителів та учнів.

Враховуючи сучасні вимоги, стиль керівництва Пироговецьким ліцеєм демократичний, так як більшість рішень приймаються на основі врахування думки колективу й інтересів справи, створюється такий мікроклімат, коли успіхи кожного сприймаються позитивно, ініціатива й самостійність підтримується, повноваження делегуються. Директор ліцею у роботі з

працівниками дотримується партнерського стилю керівництва. Проблеми обговорюються й виробляються різні варіанти рішення, з них обирається найбільш оптимальний, затверджується і в подальшому здійснюється. Основними формами спілкування є наради, індивідуальні бесіди, інформування, круглі столи. Контроль здійснюється не заради пошуку винних, а заради позитивного кінцевого результату. На моє переконання, завдяки такому стилю керівництва у школі залишається мінімум агресивності, наявне творче вирішення справ; переважають такі методи керівництва як порада, особистий приклад, похвала; ставлення до людей – шанобливе, вимогливість поєднується із справедливістю, спілкування ввічливе, поважливе, рідко з наказом. У зв'язку з цим я надаю колегам більше самостійності, відповідної їхній кваліфікації і характеру роботи, створюю необхідні умови для самореалізації. У кожному зі своїх колег бачу, насамперед, особистість у всьому розмаїтті її людських якостей і властивостей.